

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

27.4.2026. - 1.5.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 4.5.2026. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.4.2026. - 1.5.2026.

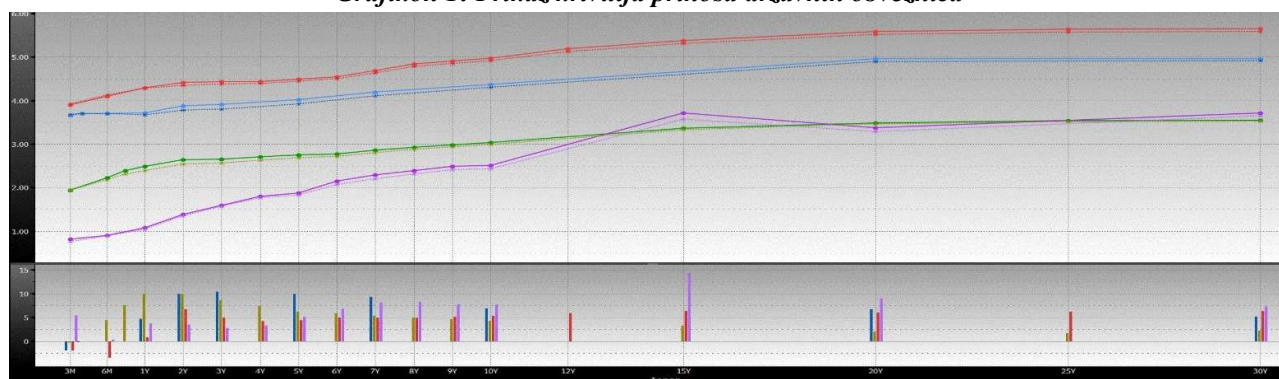
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	24.4.26	-	1.5.26	24.4.26	-	1.5.26	24.4.26	-	1.5.26	24.4.26	-	1.5.26				
2 godine	2,55	-	2,64	↗	3,78	-	3,88	↗	4,35	-	4,42	↗	1,36	-	1,39	↗
5 godina	2,69	-	2,75	↗	3,91	-	4,01	↗	4,44	-	4,49	↗	1,84	-	1,89	↗
10 godina	2,99	-	3,04	↗	4,30	-	4,37	↗	4,91	-	4,96	↗	2,44	-	2,52	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijecé	Prinosi			
	24.4.26	-	1.5.26	
3 mjeseca	1,971	-	1,971	→
6 mjeseci	2,181	-	2,225	↗
1 godina	2,404	-	2,504	↗

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 1.5.2026. godine (pune linije) i 24.4.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih zemalja članica eurozone, kao i prinosi perifernih zemalja, tijekom proteklog tjedna su zabilježili rast duž cijele krive, uslijed rasta očekivanja da će vodeće središnje banke (uključujući i ECB) povećavati referentne kamatne stope do kraja godine, kao rezultat borbe protiv inflatornih pritisaka. Pored objavljivanja ključnih makroekonomskih pokazatelja za eurozonu, u fokusu tržišnih sudionika je bila sjednica ECB, na kojoj je, **sukladno očekivanjima, odlučeno da se sve tri ključne kamatne stope zadrže na aktualnim razinama (DFR na 2,0%, MRR na 2,15% te MFL na 2,4%)**. Predsjednica Lagarde je potvrdila da je odluka jednoglasna, priznajući da se o povećanju kamatne stope aktivno raspravljalo među članovima Upravnog vijeća. Članovi UV ECB Nagel i Müller su signalizirali mogućnost viših kamatnih stopa kako bi se riješili sekundarni efekti inflacije, dok je Rehn naveo da monetarna politika mora brzo reagirati na sve znakove učvršćivanja inflacije. Prema trenutnim tržišnim očekivanjima ECB će do kraja godine tri puta povećati kamatne stope, a prvo povećanje se očekuje do srpnja. Standard Chartered je revidirao svoje izgleda, projicirajući povećanje od 25 baznih bodova u lipnju, što je sukladno prognozama Goldman Sachs i JP Morgana.

Europski parlament je glasovao za proračun od 1,94 bilijuna EUR za razdoblje 2028 - 2034. godine, čime bi se potrošnja povećala na 1,38% bruto nacionalnog dohotka EU. Plan daje prioritet obrani, reformama u EU i poljoprivredi, a istodobno uvodi nove izvore prihoda, kao što su dozvole za emisije ugljika, digitalni porezi i kripto takse. Međutim, očekuje se otpor digitalnom porezu, posebice iz SAD-a.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M3 (G/G) – EZ	OŽU	3,1%	3,2%	3,0%
2.	Indeks potrošačkog povjerenja F – EZ	TRA	-	-20,6	-16,4
3.	Stopa inflacije (G/G) P – EZ	TRA	3,0%	3,0%	2,6%
4.	Temeljna inflacija (G/G) P – EZ	TRA	2,2%	2,2%	2,3%
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	OŽU	6,2%	6,2%	6,3%
6.	Stopa BDP-a (Q/Q) P – EZ	I. tromjesečje	0,2%	0,1%	0,2%
7.	Stopa BDP-a (G/G) P – EZ	I. tromjesečje	0,9%	0,8%	1,2%
8.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	SVI	-30,0	-33,3	-28,1
9.	Stopa inflacije (G/G) P – Španjolska	TRA	3,4%	3,5%	3,4%
10.	Stopa inflacije (G/G) P – Nizozemska	TRA	2,5%	2,5%	2,6%
11.	Stopa inflacije (G/G) P – Francuska	TRA	2,3%	2,5%	2,0%
12.	Stopa inflacije (G/G) P – Italija	TRA	2,5%	2,9%	1,6%

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su tijekom proteklog tjedna, prateći trend rasta na globalnoj razini, zabilježili rast duž cijele krive.

FED je na sjednici prošlog tjedna odlučio zadržati referentnu kamatnu stopu u ciljanom rasponu od 3,5% do 3,75%, što odražava oprez usred globalnih neizvjesnosti. Međutim, odluka je otkrila značajne podjele unutar FOMC-a, s omjerom glasova 8:4 u korist zadržavanja aktualne razine, što je prvi put od 1992. godine da su se četiri dužnosnika protivila. Ova podjela naglašava različite stavove o monetarnoj politici, pri čemu su se neki članovi zalagali za signaliziranje potencijalnih povećanja kamatnih stopa. Dužnosnici su napravili blagu izmjenu u saopćenju, dodatno naglašavajući rečenicu koja opisuje neizvjesnost proisteklu iz rata na Bliskom istoku. Nova formulacija definira "visoku razinu" te neizvjesnosti. Predsjednik FED-a Powell je najavio planove da ostane u FOMC-u nakon što mu mandat istekne u svibnju. Tržišni sudionici povećali su očekivanja o rastu kamatnih stopa u narednoj godini. Financial Times je izvijestio da su udjeli državnih obveznica dilera s Wall Streeta dostigli najvišu razinu od 2008. godine, što je potaknuto ublažavanjem američkih kapitalnih pravila pod Trumpovom administracijom. Primarni dileri u tekućoj godini u prosjeku drže 550 milijardi USD u odnosu na 400 milijardi USD u 2025. godini.

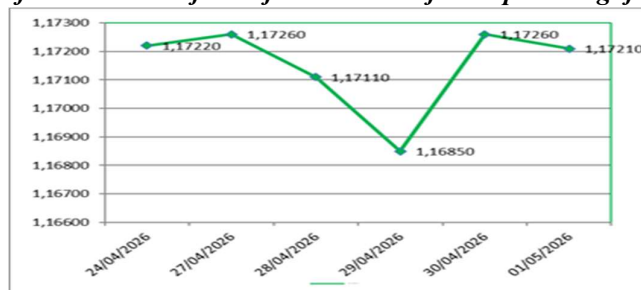
Tablica 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) – godišnja razina – fin.	I. tromjesečje	2,3%	2,0%	0,5%
2.	Osobna potrošnja – prel.	I. tromjesečje	1,4%	1,6%	1,9%
2.	PCE deflator (G/G)	OŽU	3,5%	3,5%	2,8%
3.	Indeks osobnih prihoda	OŽU	0,9%	0,9%	0,6%
4.	Indeks osobnih rashoda	OŽU	0,6%	0,5%	0,3%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	25. tra	212.000	189.000	215.000
6.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18. tra	1.815.000	1.785.000	1.808.000
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	TRA	54,0	54,5	52,3
8.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	24. tra	-	-1,6%	7,9%
9.	Porudžbine trajnih dobara P	OŽU	0,5%	0,8%	-1,2%
10.	Vodeći indeks	OŽU	-0,2%	-0,6%	0,3%
11.	Indeks potrošačkog povjerenja	TRA	89,0	92,8	92,2

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Grafikon 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

Nakon aprecijacije USD sredinom tjedna, tečaj EURUSD je ponovo povećan pa je na tjednoj razini zabilježio neznatno smanjenje s razine od 1,1722 na razinu od 1,1721.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica zabilježili su povećanje duž cijele krive zbog povećanih inflatornih očekivanja uslijed rasta cijena energenata.

Na sjednici MPC BoE, kako je i očekivano, donesena je odluka o zadržavanju referentne kamatne stope na razini od 3,75%. Odluka je donesena u omjeru 8:1, a jedini glas za povećanje kamatne stope bio je glas glavnog ekonomista Pilla. Nekoliko članova je signaliziralo spremnost da podrže povećanje kamatne stope u budućem razdoblju. Guverner Bailey smatra da je donesena odluka razumna kako bi se pružila potpora ekonomiji, ali je signalizirao da bi moglo doći do povećanja kamatne stope, ukoliko dođe do kontinuiranog prekida u opskrbi energijom. Smatra da će trenutni problem, ukoliko potraje, postajati vremenom sve kompliciraniji i da ne treba čekati prelijevanje povećanih cijena energenata na ostale robe i usluge prije nego se donese odluka o povećanju kamatne stope. Ponovio je posvećenost BoE vraćanju inflacije na ciljanih 2% kada se smiri utjecaj cijena energenata. Guverner je naglasio da smanjenje referentne kamatne stope trenutno nije opcija budući da bi inflacija do kraja godine mogla dostići 3,5%.

Nacionalni institut za ekonomska i društvena istraživanja očekuje da će doći do usporenja ekonomskog rasta i ubrzanja inflacije. Ekonomski rast u 2026. godini procjenjuju na 0,9%, dok za inflaciju očekuju prosjek od 3%. Očekuju da bi produženi konflikt na Bliskom istoku mogao „gurnuti“ ekonomiju u recesiju u drugoj polovini godine i prouzrokovati njeno smanjenje za 35 milijardi GBP. Institut očekuje da će BoE morati povećati referentnu kamatnu stopu kako bi obuzdala rastuću inflaciju.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih indikatora za V. Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Cijene nekretnina prema Nationwide	TRA	2,2%	3,0%	2,2%
2.	Odobreni hipotekarni krediti	OŽU	60.000	63.531	62.708
3.	PMI prerađivačkog sektora F	TRA	53,3	53,7	51,0

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je tečaj EURGBP zabilježio smanjenje s razine od 0,86613 na razinu od 0,86333. GBP je aprecirala i u odnosu na USD, pa je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3532 na razinu od 1,3583.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su povećani duž cijele krive prinosa u odnosu na kraj prethodnog tjedna, s relativno kontinuiranim rastom tijekom čitavog tjedna. Indeks Nikkei 225 je započeo tjedan sa snažnim rastom, na što su utjecale informacije o iranskom prijedlogu za ponovno otvaranje Hormuškog tjesnaca, da bi tjedan završio s manjim padom u odnosu na prethodni tjedan. **BoJ je zadržao referentnu kamatnu stopu na 0,75%**, uz značajno revidirane prognoze: inflacija za tekuću fiskalnu godinu povećana je s 1,9% na 2,8%, a projekcija stope ekonomskog rasta smanjena sa 1,0% na 0,5%, uslijed rata u Iranu i skoka cijena nafte nakon zatvaranja Hormuškog tjesnaca. Makroekonomski podaci pokazuju rast stope nezaposlenosti i pad industrijske proizvodnje uslijed nestašice naftnih derivata.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Vodeći indeks - finalno	VELJ	113,3	112
2.	Stopa nezaposlenosti	OŽU	2,6%	2,6%
3.	Omjer poslova u odnosu na tražitelje posla	OŽU	1,19	1,19
4.	Porudžbine strojarških alata (G/G) - finalno	OŽU	28%	24,2%
5.	Maloprodaja (M/M)	OŽU	0,6%	-2%
6.	Maloprodaja (G/G)	OŽU	1%	-0,1%
7.	Industrijska proizvodnja (M/M) – prel.	OŽU	1,1%	-0,5%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G) – prel.	OŽU	2,2%	0,4%
9.	S&P PMI prerađivačkog sektora - finalno	OŽU	55,1	51,6

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s razine od 186,86 na razinu od 184,15. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 159,38 na razinu od 157,01. JPY je tijekom tjedna premašio razinu od 160 u odnosu na USD (prvi put od srpnja 2024. godine), ali je nakon intervencije japanskih vlasti, za koju se procjenjuje da je koštala oko 34,5 milijardi USD, aprecirao u odnosu na USD.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 94,40 USD (80,53 EUR).

Tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena ovog energenta je zabilježila rast kako su zaustavljeni mirovni pregovori između SAD-a i Irana ostavili Hormuški tjesnac gotovo neprohodnim, dok je Trumpova administracija skeptična prema najnovijem prijedlogu iz Teherana. Analitičari upozoravaju da bi dugotrajno zatvaranje tjesnaca moglo dovesti do značajnog smanjenja potražnje i globalne recesije, s nedovoljnim rezervama za hitne slučajeve da ublaže šok ponude.

Cijena nafte u utorak je zabilježila nastavak rasta uslijed i dalje zatvorenog Hormuškog tjesnaca, što se negativno odražava na ponudu ovog energenta na tržištu. **UAE su odlučili da, nakon šest desetljeća članstva, napuste OPEC budući da planiraju strateški zaokret nakon rata u Iranu.**

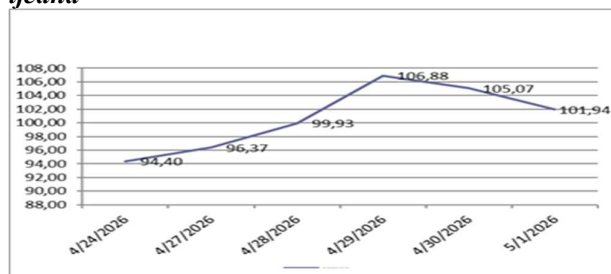
Rast cijene nafte je nastavljen i sredinom tjedna kako se situacija na Bliskom istoku nije mijenjala na bolje. Ponuda ovog energenta ostaje ograničena, što je glavni čimbenik rasta cijene. SAD su odbile prijedlog Irana o otvaranju Hormuškog tjesnaca i ukidanju blokada.

Korekcija cijene naniže je zabilježena u četvrtak nakon što je Iran predložio nove pregovore sa SAD-om. Direktor Nacionalnog ekonomskog vijeća Hasset je izjavio da Trumpova administracija razmatra regulatorne promjene kako bi se "vrlo brzo" povećala domaća proizvodnja nafte. Administracija blisko surađuje s proizvođačima kako bi se minimizirali gubici u proizvodnji iz Zaljeva.

U petak je cijena nafte zabilježila dodatno smanjenje pod utjecajem optimizma da će se postići mirovni dogovor na Bliskom istoku.

Cijena jednog barela nafte na kraju tjedna je iznosila 101,94 USD (86,97 EUR), što predstavlja rast od 7,99% na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.709,50 USD (4.017,66 EUR).

U ponedjeljak je cijena ovog plemenitog metala zabilježila blago smanjenje, jer su mirovni pregovori između SAD-a i Irana zastali, a Hormuški tjesnac ostao blokiran. Plemeniti metal je izgubio oko 10% od početka sukoba krajem veljače.

U utorak je cijena zlata zabilježila smanjenje kako je Hormuški tjesnac ostao zatvoren, usprkos nastojanjima da se kroz pregovore pronađe mirovno rješenje na Bliskom istoku. Tekući energetska šok povećao je vjerojatnoću da će središnje banke zadržati na trenutačnoj razini ili povećati kamatne stope, vršeći pritisak na imovinu koja ne nosi prinose poput zlata.

Tržište zlata je u srijedu bilo u znaku dodatnog smanjenja cijene zbog rastućih inflatornih očekivanja. Centralne banke su u I. tromjesečju povećale svoje rezerve u zlatu pa su tako neto kupovine iznosile 244 tone, pri čemu su Poljska (31 t) i Uzbekistan (25 t) prijavljeni kao najveći kupci. Među ostalim kupcima središnjih banaka bili su Narodna banka Kazahstana (12 t), Narodna banka Kine (7 t), Češka narodna banka (5 t), Banka Negara Malaysia (5 t), Banka Gvatemale (2 t), Nacionalna banka Kambodže (2 t), Banka Indonezije (2 t), Narodna banka Srbije (1 t) i Središnja banka UAE (1 t).

U četvrtak je cijena zlata zabilježila rast nakon što je Iran predložio nove pregovore sa SAD-om, dok se u petak kretala u uskom rasponu.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju tjedna iznosila 4.614,21 USD (3.936,70 EUR), što predstavlja pad od 2,02% na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

